

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők. MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PENTEKEN.
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	
Félévre 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			

Consummatum est — Halleluja!

Zombor, 1907. március 28.

A keresztyén világ nagyhete a testté lett isteni ige Kálváriájának és Golgotájának meg-megújuló emlékezete. A buzgó áhitatu lélek gyászba borulva végig zarándokolja a kínszenvedések állomásait, hogy hitét a szent fájdalom könnyeivel újra tisztára mossa a kétség fertőjétől s az állhatatosság mennyei tűzében megedzze a kísértések ellen. Leborul a szent sír előtt mélyszégyen alázattal, hogy felemelkedjék az emberiséget megváltó s az örök üdvösség kapuját feltáró halálnak fenséges rejtelméig. Lélekben végig szenved az isteni mester szenvedéseit Pilátus kezmosásától a megrendítő consummatum est-ig, hogy megtisztulva, megújodva, megerősödve méltó legyen a nagy harmadik napnak, a diadalok diadala napjának hallelujás üdvösségére.

Az isteni szeretetnek csak egy

nagyhete van s ennek a nagyhétnek csak az emlékezetét újítja meg évről-évre a hívők kegyeleke tisztító és felemelő nagy tanulságaiért; az isteni szeretet csak egyszer szállt alá a poklokra s akkor is csak azért, hogy harmadnapra már örökké tartó diadalt arasson felette a feltámadásban. S a mindenható isteni szeretet a kínszenvedést és halált önkénytelenül választotta érettünk bűnös emberekért, hogy a hívőket megerősítse, a kishitűeket és kételkedőket pedig meggyőzze az örök élet igazságáról.

A magyar nemzet szabadságának — fájdalom — nem egy nagyhete, hanem nagyévei, sőt századjai vannak. A török hódoltság alatt három tagba szakítva három nagy sebből vérzett a nemzet teste, szinte esoda, hogy teljesen el nem vérzett a másfél századévig tartó kínkeserves rabság s az ellene kifejtett végső erőfeszítések között. S

a mult század derekán jött „a nagy-szerű halál, hol a temetkezés felett egy ország vérben állt.“ Világos alatt az orosz lett a magyar nemzet szabadságának Pilátusa, Arad, Új-épület a Golgotája és consummatum est-je s az abszolutizmus majd két évtizedes sírja.

De a szabadság is ép olyan isteni eredetű, mint a szeretet, s bár maga ellenére titáni küzdelmek között igazta le és fektette sírba a zsarnoki önkény, örök halált nem halhatott. Kitért a koporsóból: a szétdarabolt nemzettestet egybeforrasztotta s az elnyomatásból feltámasztotta. A nemzet újra él s virul e hazán.

Ime az isteni eredetű szeretet és szabadság örök életének sok tekintetben egyező, fenséges tanúságtételei! Okuljanak belőle azok, akik még mindig ez örökéletű s örökkön-éltető eszmék sírjának fedőköve felett akarnak hatalmat építeni. Ta-

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Kérdések.

— Heine után. —

Ejbe borult a tenger.
A kietlen parton egy ifjú,
Szívét öli bú, agyát öli kétség
S komor ajakkal kérdi a tengert:

Óh fejtsd meg az élet titkát!
Gyötrelmes ősi talányát,
A melyen már annyi szegény fej
Hieroglyph-sapka alatt,
Turbánba', sötét baretlba',
Paróka alatt, — meg ezer más
Veritékes emberi fej fött:
Oh mond: Mi az ember?
Honnan jött? Hova tér?
S ki lakik odafönn a csillagokon túl?

... Zúg, mormol a hab örökös moraja.
Süvölt a szél, úzi-hajtja a felhőt.
A csillagok arca fagyos, közönyös.
S lám egy bolond feleletre vár még...

Trenosény Károly.

„Szürke felhő.“

Molnáré Radich Jolán versköte.

Az a felhő ez, mely feltűnt nem is egy tömör felhő, hanem szürkés felhőtánc: fényes folt a naphoz közel, sötétes felhőron-gyok tömege távolabb: ott pazar fényt szór rá az ég királya, emitt darabokká tépi a búsan vándorló tuvalom, hogy mind lejjebb szállva, meg összebb sűrűsödve, megeredjen belőle a természet könyve.

Ilyen ez a kötet vers. Rajtok a költészet napfénye, bennök a könyfakasztó bánat; mind-megannyi felhőfoszlány, a költő lelkének darabjai Egybefoglaltan szemlélve, valóban az: egy szürke felhő.

A költő szíve pedig. — a költőé, ki e versekből az igaz érzés hangján szól hozzánk: egy tisztán, mélyen, gyengédeden és bánatosan érző női szív. Azokból az igen érzékeny szívekből, melyek híven megőrizték a gyermekkor legszentebb benyomásait; azok közül a mély érzésű nők közül vált ki e dalok szerzője, kik mindig érzik az anyai esők melegét, az apai kéz áldását; kiknek ártatlan leánykori idealizmusához hozzá nem férközhettek az ugy-nevezett „modern leányok“ léha gondolkozása;

az édes anyától tanult szűztiszta nyelvéhez azok méltóságos, trágár beszéde; kiknek hűséges asszonyiságát át nem formálhatta a hűtlenség-gükkal szemérmetlenül hivalkodó asszonyok példája.

Olyan tiszta, olyan nemes és a nőiségnek olyan igaz költészete ez.

Ehhez hasonlót bizony keveset lehet találni a mai költőnek verseiben.

Mintha a messze multból zengő hangokat hallanám. Mikor a mult század első felében, Malvina — Dukai Takács Judit — tette vallomását:

„Kellems körében kis házi kertemnek
Érzem, hogy feleség vagyok.“

Vagy mikor a mult század közepe táján Iduna így fohászzkodott:

„Ragyogó csillag az égen,
Isten trónja közelében,
És te, ki nem alvó lámpa,
Világoló fénybogárka:
Tamitsatok imádkozni.“

És mikor ugyanez a költő a csöndes házi körnek élő asszonyi hivatásról így dalolt:

„Homályos árny, melyre a nap
Alig egy sugárt vete,

nulják meg végre valahára, hogy az emberi akaraton emelkedő hatalom épülete, mint minden emberi alkotás, csak ideig-óráig virágozhatik a szeretet és szabadság ellenére, ellenben a szeretet és szabadság az ellenök törő hatalom ellenére is örök életű.

Ismét olyan világot élünk, melyben e nagy tanulság kidomborítására szükségünk van. Odaát a hatalomvágy hatja át a becsületes s igazságos egyezkedésre hivatott lelkeket s telhetetlen önzése törvénybiztosította jogaink csorbitásával álnok utakon igyekszik igazságtalan haszonra szert tenni. Ide bent a befogadottak féktelen gyűlölsége gyöngíti a nemzeti ellenállás erejét az éles harcban várható dögréda kétes reményében. Jusson eszükbe, hogy eddig még mindig a hatalom volt kénytelen békejobbot nyújtani a letiport szabadságnak s a dögrédára leső segítők is felkopott állal voltak kénytelenek elsompyogni a toros asztal mellől.

A nemzetet pedig ezer veszély közt is lelkesítse állhatatos küzdelemre a szeretet és szabadság örök életének fenséges tanúsága, hogy minden Nagypénteknek megvan a Husvétja s a halál consummatum est-je után fölzeng a feltámadás hallelujája.

Az alkotmánypárt üdvözlése.

A Bács-Bodrog vármegyei alkotmánypárt szervező bizottsága alakuló gyűlésére, mint közöltük, meghívta volt a vármegye főispánját is, akit azonban az aznap tartott vármegyei közgyűlés megakadályozott abban, hogy személyesen megjelenjen a gyűlésen. A főispán az alább következő tartalmas levélben üdvözölte a megalakult pártot.

Fornbach Károly főispán levele az alkotmány-párthoz.

Méltóságos gróf elnök ur!

Igen tisztelt barátom!

Hálás szívvel vettem a folyó kő 18-án megalakult alkotmánypártnak én hozzám, mint a koalíciós kormány képviselőjéhez intézett szívélyes üdvözlését.

Örömmel fogadom a felém nyújtott jobbot, a melylyel nekem segítségemre jöttök azon nagy nemzeti feladatoknak e vármegyében való megvalósítására, a melylyel engem az alkotmányosság megóvása és biztosítása jegyében megszületett új kormány megbízott, s a melyet a győzelemre jutott elvek s a pártok szövetkezése mellett való rendületlen kitartással lehet csak elérni.

Jóleső érzéssel, nagy lelki megelégedéssel veszem, hogy azok, a kik akkor, mikor a korszellem legdicsőbb erényének, az eszmék az elvek győzelemre jutásáról volt szó, — kézt-kézbe téve, vállat-vállkoz feszítve küzdöttek, szilárdan, törhetetlenül megállottak egymás mellett a nemzeti küzdelem bástyafokán, most mikor tanácsra a békés állapotok munkájának végzéséről van szó, a mikor a nemzeti politikai szövívágait gyümölcsésé kell érlelni, a nemzeti lelkesedés áradatait a munka malmára kell hajtani, — távol tudják magokat tartani a politika apró hereze-hurezái, kulissza titkai, zenebonáitól, — a komoly megfontolás érett szózatával támogató kezet nyújtanak a kormány előtt álló nagy nemzeti törekvések megvalósítására, a diadalmasan utjára indult regeneráció munkájának befejezésére.

És én hiszem, meg vagyok győződve, hogy az alkotmánypárt tagjaiban meg fogom találni azokat a férfiakat, a kikkel e kormányzatomra bizott vármegye sorsának intézését nyugodt lelkiismerettel végezhetem.

Férfiakra fogok találni, a kik megállanak a helyükön nemesak napfény, hanem zivatar között is, a kikkel azon nagy nemzeti feladatokat lehet megvalósítanunk, melyeknek alapját az igazság, az önzetlenség, a közérdek és a nép javának szeretete képezi.

Erős lelkeket fogok soraitokban találni, akik nem haboznak, mikor választani kell az alkotmány letiprására irányuló önkény elleni küzdelem és a saját jól felfogott érdekeik között.

Önérzetes, jellemes politikusokra, kiket meggyőződésüktől sem a hatalom kecsgettető fénye, sem a nép kegy sóvárgása el nem tántorít.

És én megvagyok győződve, hogy a ti javító, erősítő, alapozó és teremtő működétek magával fogja hozni az önfeláldozó hazafiságot, a törvényeinkhez való tántoríthatatlan ragaszkodást, hűséget, az alkotmányosságnak tiszteletét, a politikai jogok gyakorlásának tisztaságát és annak biztosítását, munkásságot és munkakedvet.

Látni és érezni fogjuk az igazság szavát, azt az erélyt és határozottságot, amelyet a nagy érdekek megóvása és istápolása megkövetel.

Tapasztalni fogjuk, hogy jogetikai és politikai erkölcsi szempontból ébren fogtok örködni afölött, hogy ne támadjon fel még egyszer az a párt, azok a törekvések, amely november 18-ának keserű emlékeivel magával viszi azt a történelmi tényt, hogy kezet emelt az erőszak csínje Magyarország alkotmánya egyik biztosítékának, a házszabályokban rejlő szólásszabadságnak, véleménynyilvánításnak elnyomására.

Egyéniségtek, ethikai hatalma által ezrek és ezrekbe fogjátok vezetni a nemzeti gondolkodást, erőt, tekintélyt fogtok tudni abba bevinni, az államigazgatásnak ilyen irányban segítségére lenni, hogy ott e megtisztult fokon állapíttassék meg a nemzeti akarat.

És én, mint e vármegyei függetlenségi és 48-as párt tántoríthatatlan hive, bár az állam fejlődése szempontjából a nemzeti törekvések vezető fáklyájának a tiszta, az igazi, magasztos, erkölcsi tartalommal bíró függetlenségi és 48-as eszmék ébrentartását, ápolását, mint szavainknak erőt, szint adó,

De hol ibolyák nyílanak:
Ez az asszony végzete.

Ilyen tiszta, ilyen nemes hangon szólnak hozzánk Molnárné Radich Jolán versei is.

Költészetének morálját, érzelmeinek nemességét ez a kis költeménye egész teljességében jellemzi:

Nem kell . . .
Nem kell fojtó mámor,
Nem, röpké szerelem.
Hódolat, imádás,
Mindez nem kell nekem.
Érzés kell csak, érzés,
Mély s örökéletű;
Szív, amely az enyém:
Igaz, őszinte, hű.

Nincs darabja, tiszta morál nélkül. Így midőn a férfi és lértjes asszony találkoznak s egymásba szeretnek:

Már összetört két ajk csókra vágyón . . .
De a varázs hirtelen megszakad.
Bús itéletként eseng a nő szava:
„Szeretnem nem szabad.”

Elváltak. Buzgón kerülve egymást.
Es mégis! A két panaszló ajak
Egy sóhajban gyakran találkozik:
„Oh, mért is láttalak!”

Költészetének alaphangja a fájdalom.
Atyját korán elvesztette — ki költő volt maga

is, Radich György, a zombori főgimnázium rég elhalt érdemes igazgatója, a „Bácska” első szerkesztője. Lelke sokszor száll a Szent-Rókus temetőben busuló fejfáchoz:

„Itt kezdődött szenvedése,
Nébéz sorsa vidám lánynak;
Itt nyugszom meg, itt lesz vége
Hosszu Golgotámnak.”

Édes anyjának bús özvegységét meg-
érezte az ő gyengéd gyermeki szive, megosz-
totta fájdalmát — s így el lett jegyezve lelke
az élet fájdalmának. Azért az ő fájdalma nem
csupán egyéni, sokszor egyetemes.

Most így zeng:

„Nem volt a lelkem
Boldog örömei
Virágos kertje.
Kacagó gerle
Nem rakott fészket
Sohasem benne,

A csendes bánat
Éjjeli tagyként
Titkon szállt rája.”

Majd így dalol:

„Tépegetlek, tépegetlek
Fehér rozsa halvány szirma.

Tépeget egy szegény asszony
Szomorúan, hosszan sírva.

— Halva vagy már, kis virágom!
Milyen könnyű, gyors a véged!
S engem addig: mely síromig
Hányszor tép meg még az élet.”

A szerelemnek is vannak e versek közt
igaz hangjai

Igy a Schirin dalaiban:

„Ott érzem lelkedet
A nyíló virágban,
Ott látom szemedet
A csillagsugárban.

Nem tudom: milyen lész,
De epedve várom,
Hogy beteljesüljön
Legszébb álmódásom.”

„. . . Mennék, repülnék
Vissza sohse nézve,
Viharos tengerek
Örvénylő vizére,
Ha csolnakán
Acélkarokkal,
Hívó ajakkal
Ó várna rám.”

Elbeszélői művek is vannak a kötetben,
melyek közül kiválik a „Valois Margit”,
balladaszerű előadásával s rövidségével.

sziveinkbe villanyszikrát hozó, lelkünket felgyújtani tudó égi költészetet szem előtt kell hogy tartsam és nemesak a kitűzött cél és eléréseinek akadályai között kell kompromissálnom, hanem a nemzeti ideál felé a világosság napfényében egyenesen, folytonosan, lépésről-lépésre haladnom, tisztelettel hajlok meg azon őszinte, reális, de mind a mellett hazafias politika előtt, mely a 67-es kiegyezést egy erős erkölcsi tartalommal bír, egy helyesebb, függetlenebb, szabadabb s nemzeti érzéssel eltelt irány megvalósítására akarja fenntartani.

És a midőn megalakulástok alkalmából üdvözölek titeket, üdvözlésemet hatalmas zengő szinfonia kíséri.

Örvendező szívvel látom, hogy miképp ifjodik meg újra a politikai világ.

Előre érzem, miképpen fog megtelni Bács-Bodrog vármegye társadalmi élete is fényvel, illattal, napsugárral.

Bizalommal várjuk így a gyümölcsözés idejét, a termő nyarat.

Megköszönve még egyszer üdvözléteket, kívánom, hogy neked, a ki az őrszemen, vezető ponton állasz szellemi erővel, hazafias becsülettel, hűséggel, tiszta lélekkel, neki feszült izmokkal, adjon a jó Isten feladatod megvalósításához kitartást, adjon óhajtott sikert.

Zombor, 1907. március hó.

Fernbach Károly s. k.,
főispán.

Említettük azt is, hogy a megalakult párt táviratilag üdvözölte az országos párt elnökét Széll Kálmán és Wekerle Sándor minisztereinköt, mint a koalíciós kormány fejét. Széll Kálmán választát lapunk mult számában közöltük. Most módunkban van Wekerle Sándor köszönő választát is közre adni.

Wekerle Sándor távirata az alkotmánypárthoz.

Méltóságos gróf Széchenyi Emil urnak, a bács megyei alkotmánypárt elnökének Zombor. Őszinte köszönettel vettem és úgy magam, mint miniszterársaim nevében melegen viszonzom a bács megyei alkotmánypárt szíves üdvözlését. Wekerle.

A versek nyelvezte színes, költői.

Több vers formája ellen azonban tehető kitogás, — főleg ritmikai szempontból.

Továbbá: a kaecagok — dallok, vágyol — sehol, madárdalok — gyöngyvirágok, esontot — lakott, vál meg — levelek mind olyan rimek, melyeket jóknak nem mondhatunk.

De nem a vers külalakjában, hanem a versben megnyilatkozó lélekben kell keresnünk a költészetet; és valóban, nemesak a kötetből fennebb idézett versekben, hanem annak minden darabjában meg is találjuk a költő szép lelkét, gyengéd érzését, nőies, élénk fantáziáját.

Dömötör Pál.

Valaki eldobta . . .

Valaki eldobta magától a gondját,
Egy szomorú élet foszladozó rongyát,
Mondják: hogy' tehette? — olyan szép az élet!
— S amint elhallgatom — sétálgatva véled —
Amiket beszélnek:
Felzokog a lelkem, szemem könybe lábbad,
Jönnek, körülvesznek sötét, siri árnyak . . .
Annak a halottnak érzem, mi a bűja? —
— S mikor haza érünk, rád borulok sirva:
„Hej, mi lehet ott fenn
Számunkra a fényes
Csillagokba írva?“

Dr. Radványó Ruttkay Emma.

Husvét gondolatok.

A husvét a föltámadás, az örökélet hitének magasztos ünnepe.

„Jézus, ki a sírban valál,
Általad megholt a halál,
Az élet pedig föltámadott“ . . .

Tizenkilenc-száz esztendő s fenséges hite ez a keresztyén világuak.

Ám a megnyilatkozás ezerféle változatosságában, — „a legdurvább babonától a legköltőibb mythoszig s legmagasabb filozofiai eszméig, — vak sejtelemmel, vagy a lélek tisztán látásával, — ő s időkől fogva élt az emberben a tulvilági életben vetett hit. Mióta csak a föld porából az égre emelte homlokát, mióta homo sapiens, nem tudott beletörődni a megsemmisülés kétségbeejtő gondolatába. Keresett, kutatott s talált is valamit, ami megnyugtató csalatásba ringatta a bizonytalanság hullámain hanykolódó lelkét.

Mikor az ember az állati tengődésből a lét tudatára ébredett, egyszerűsmind a „nem-lét iszonya“ is szívébe nyilallott.

„Mért születni? Minek élni?“

Örök Hamletként e kérdéseken töpreng az emberi elme.

Mert minden bizonytalan, csak egy bizonyos: a halál.

Caesárnak és koldusnak, boldognak és nyomorultnak, százesztendő s aggasztóannak s egy napos csecsemőnek tanyerébe van írva a memento.

— Halál! te nagy kérdőjel, melyre még Nem felelt meg se idő, se bölcsesség“ . . .

Azt mondja a bölcs: A meggyőződés, hogy valami kikerülhetetlen, mindig megnyugtató hatással bír.

De ez a megnyugvás a változhatatlanba, hősi elszántságnak, elszánt hősiességnek rettenetes tusák árán nyert kétes diadala.

A halál tudatával — élni, a legnagyobb hősiesség.

„Ember, halandó, koldus, vagy király,
Emeld föl és hordd magasán fejed!
Hős vagy, fenséges, mind, ki a halál
Gondolatát agyadban viseled.“

Mi a halál?

A meleg szív e kérdésre így felel:
„Uj élet utja az, holott tartóst nyerünk törékenyért . . . A porba tér, mi por. A halhatatlan: Istenhez siet.“
Ezért írjuk szeretteink sirjelére: „A lélek él: találkoznak“ . . .

A hideg ész meg így bölcselkedik:
„Voltam, vagyok öröktől fogva, és leszek; parányi porszem, de egykoru magával az örök idővel, a csodálatos, megfoghatatlan véghetlenséggel“ . . .

A szív s az ész egyképen hirdeti:
nincsen enyészet, megsemmisülés. Túl a halálon, túl a koporsón alakváltozás van és örök élet.

Ezért megnyugtató a hívő lélek fohászokodása:

„Bizton tekintem mély sírom éjjelét.
Zordon, de őh nem, nem lehet az gonosz,
Mert a Te munkád; s ott is elszórt
Csontjaimat kezeid takarják.“

S legyünk bár egész életünkben hitetlen Tamások, amaz utolsó órában kételkedésünk megtörik, s hívő alázattal sóhajunk föl: Én uram és én Istenem!

Mert „kereshetjük Istent eszünkkel, de megtalálni őt csak a szív által lehet.“

Valamikor azért bizonytalanságban hanykolódik lelkünk, nyugodjunk meg az Úr biztató szavában, melyet Madách fönnséges művében — hisz a költőből Isten lelke szól — eképen olvashatunk:

„Ha látnád, a földön mulékonyan
Pihen csak lelked s túl örök idő vár:
Erény nem volna itt szenvedni többé.
Ha látnád, a por lelkedet felissza:
Mi sarkantyúzna, nagy eszmék miatt
Hogy a muló pere élvéről lemondj?
Mig most, jövőd kódón esillogva át,
Ha perenyi léted sulyától legörnyedsz,
Emel majd a végellen érte;
S ha ennek elragadna büszkesége,
Fog korlátozni az arasznyi lét.“

Mondottam, ember, küzdj és bizva bízzál!“

— Erre int bennünket a husvét ünnepe is.

Kabaret-estély.

Mottó: „A haza mindenekelőtt.“

Hazánk minden igaz fiával együtt szent kötelességének ismerte ezt a multban, vallja ma és a jövőben Zombor város polgársága. Nem kételkedem, hogyha a haza sorsa megkíváná, lelkesedéssel nyulnánk a kardhoz ezeréves alkotmányunkat megvédeni, szép hazánk szabadságát megtartani.

Ma az ujjáébredés, az általános felbuzdulás idején szeretett hazánk érdeke, a szellemi harcot, az erkölcsi és értelemi haladást, társadalmunk nemesítését minden szép, jó és magasztos iránt, a humánus ügyek istápolását kívánja, hogy nemzetünk méltóan állja meg azt a helyet, amely őt a világ népei között megilleti.

A magyar védőegyesületnek leányszakosztalya Jovánovits Leona urleány elnöklésével, bevonva városunk „fiatal óriásait“ ezen magasztos eszméktől áthatva már hetek óta fáradoztak, hogy egy kabaret-estély rendezése által az erkölcsi siker mellett megfelelő anyagi hasznot is biztosítsanak a nemrégiben megalapított „munkásotthon“ költségeinek részbeni fedezéséhez. A rendezőség minden lehető megtett, hogy polgárságunk az estélyt a legkellemesebb szórakozások között töltsse el és módot nyerjen társadalmi erényeinek gyakorlására.

A műsor változatossága, a szereplőknek nemes versengése, talpra esett mókái, az előadott szép magyar népdalok, kuplé sorozatok, városunk jól ismert aranyifjúságáról készített karikatúrák, az azokat kísérő maró gunynyal megszerkesztett szöveggel a hálás közönséget állandó derűtségben tartották. Az egyes számok gyors egymásutánban folytak, az előadás nem vontatott, gördülékeny volt.

A műsoron három csillaggal jelzett és meglepetésnek szánt apró komédia, a mely a vigalmi bizottságok töprenkedését állította élénk ferde, de igaz helyzetben, az összes férfi szereplők által adatott elő.

Az estélynek állandó alakja dr. Zátonyi Dezső volt, azzal a feladattal, hogy a műsor

minden egyes pontját bejelentve a szereplőket — saját magát is — az irónia boncoló kisével izenként száttagolva tönkresilányítsa, néha a való igazságnak meztelen feltárással állítsa a közönség elé. Ezen terhes és nehéz feladatnak Zátónyi utólrhetetlen biztossággal felelt meg. Makai Prologjával Türr Aldadár nevetette meg a közönséget. Majd Falcione Blanka kisasszony lelket felemelő, szívet magasztos érzelmekre gerjesztő szép magyar dalaival ért el nagy hatást. A felzúgó tapsviharra, Farkas Imre egyik gyönyörű dalát énekelte el.

Erdélyi: „A nátha“ páros jelenetét Vojnits Ilona és Ratkó Ilonka urleányok adták elő meleg közvetlenséggel, kedvességgel. Jól pörgő nyelvecskével állitva elének a naiv szerelmes kis leánykát, a kit tapasztalatlan barát-nője oktat ki a kézfogó előtti magaviseletre. Sok tapsot kaptak.

Herczegh Sándor bút és örömet kifejező gyönyörű magyar dalokat adott elő cigányos variációkkal bámulatos virtuozitással.

Szép látványt nyújtott a szép magyar ruhába öltözött Chorus Micike, Donoszlovits Erzsike, Predrájovits Lenesi, Ratkó Ilonka, Balog Margitka és Vojnits Ilonka által lejutt palotás Nehéz a választás, hogy közülök kit illet a pálma.

Kár, hogy a palotásban részt vett lovagok frakkban és esőrgövel táncoltak. Ez már csakugyan az illúzió rovására esett. Azért a tánc tetszett, háromszor is megújrázták.

A derűtség a legmagasabb fokát érte el dr. Zátónyi Dezső által előadott helyi vonatkozású kupléorozatnál és Lyachovits Akos által mesterileg megrajzolt karikatúra arcképcsarnoknál, melyet dr. Zátónyi Dezső tréfás magyarázata kísért. Izelítől bemutatjuk a nem koronázó Ugoesából Bácskába került s kis idő alatt is nagy népszerűségnek örvendő dr. Kiss Dezső főispáni titkárnak sikerült karikatúráját nem képen, csak írásban:

Hol a citrom virul, illetve a kása,
Ennek az embernek nem akad több mása.
Messze Tótországából most jött le Bácskába,
Amde megelőzte a gyorslábú fáma.
Röbesgetett róla nemeset és szépet.
Hogyan hevítette szép szóval a népet.
Ragyogó cikkeket ír helyi lapokba,
Csupa esztetika minden vonás rajta.
A lelke csupa tűz, szava csupa kellem,
Nem tudni mi több rajt tehetség vagy szellem,
Nem tudni kérem, mert köti hivatalja,
Minden tehetségét mély titokban tartja.

(Ugy halljuk, hogy a bejelentő rigmusokat, a kuplékat s a képmagyarázó verseket Fehér Jenő mérnök, dr. Gál Rezső ügyvéd és dr. Zátónyi Dezső ügyvéd követték el.)

Az előadásra a „Budapestről lerándult Bernáték“ rögtönöztek épületes családi jelenetet a nyílt színen. Bernát szerepében Konyovits Tonesi, továbbá Jovánovits Leona és mint kocsis Jeli Mihály jeleskedtek.

Alakításuk bármely szintársulatnak díszére válhatott volna.

Szondy István is kivette részét az estély sikeréből. Maró gunnyal megirt kritikájában még egyes diszkrétebb dolgok elárulásával is igyekezett az egyes szereplőket lerántani és az egész előadás teljes sikerét tönkre silányítani.

A karikatúra arcképcsarnokot a második estély után az „Elefánt“ szállóban megtartott táncmulatságon a jótékonycélna elárvereztek. Az 5 kért (Konyovits Tonesi 110 kor., Léderer Pál 160 kor., dr. Kiss Dezső 17 kor., Prokópy Imre 11 kor., dr. Pastrovits Iván 10 kor.), befolyt 308 korona, amelyhez hozzáadva az eladott belépőjegyek és program-

mok árát, 1262 korona 90 fillér volt a bruttó jövedelem.

A közönség mindkét napon zsúfolásig megtöltötte a színházat. Második előadás után az „Elefánt“ szállóban a szereplő fiatalok táncra perdült és reggelig tartó mulatsággal pihente ki az előkészületek fáradtságát.

A történeti hűség kedvéért megjegyzem, hogy még reggel 8 órákor is szölt a muzsika.

-r.

Gyermeknap.

Vásároljunk április másodikán és harmadikán!

A védelemre szoruló apró sereg nem kér könyöradományt, nem áldozatot. Csupán csak azért terjeszti ki esdő kezét kicsinyekhez és nagyokhoz, szegényekhez és gazdagokhoz, hogy heti, havi és évadi szükségleteiket az ő két napjukon, április hó második és harmadik napján igyekezzenek beszerezni. Nem előbb és nem utóbb. A nemeslelkű, irgalmasszívű kereskedők és iparosok ugyanis e két nap bevételének bizonyos százalékát a gyermekvédelem oltására áldozzák. Mennél tömegesebb a vásár, annál több jut a nemzetmentés nagy céljára, néhány év alatt talán annyi, hogy a nemzet törzsfájának minden gyöngye hajtása megkapja a fennmaradásához s teljes kifejlődéséhez elkerülhetetlenül szükséges védelmet. Ki részt kíván a nemzetmentés felemelő munkájából, kit meghat az elhagyatott apró lelkek nyomorusága: korlátozza bevásárlásait a gyermeknapokra. Ezek és ezek hálája jutalmazza meg áldozat nélkül való nemes elhatározását.

Vásároljunk április másodikán és harmadikán!

Előfizetési felhívás

a

„BÁCSKA“

XXX. évfolyamára

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 korona.
Negyedévre	3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyvnyomdájába küldendők.

H i r e k .

Lapunk olvasóközönségének, munkatársainknak és jóbarátainknak boldog husvétünnepet kívánunk. — Lapunk legközelebbi száma április hó 5-én, pénteken jelenik meg.

A nagyheti ájtatosságok sorrendje. A r. kath. plebániu-templomban:

Nagypénteken reggel 8 órákor német prédikáció, mely után megtartják az előszentelt misét a Passióval és Keresztimáddal, mire a Szentséget a szent Sirhoz viszik; ezután bunyevác szentbeszéd. — Délután 3 órákor magyar szentbeszéd, melynek végeztével processzió megy a Kálváriához, honnan a templomba visszatérve énekeltek a Jeremiás siralma és a „Miserere.“ Esti 7 órákor a szent Sírálma ima és ének, mire a Szentséget körmenetileg a sekrestyébe viszik.

Nagyszombaton reggel 6 órákor körmenetileg Szentségkítétel, 8 órákor tűzszentelés, a husvét gyertya megáldása dícsérekkel, azután a próféciák, keresztmetszentelés, mindenszentek litániája, mire a feltámadási nagymise következik. Az ünnepélyes feltámadási körmenetet esti 6 órákor tartják meg.

Husvét vasárnapján reggel 7 órai csendes mise után az étkek megáldása, 8 órákor kismise és német szentbeszéd, 9 órákor csendes mise, utána bunyevác prédikáció, 10 órákor ünnepélyes nagymise. Délután 3 órákor vécsernye.

Husvét hétfőn a szokott órákban megtartott szentmiséken kívül fél 10 órákor magyar egyházi szónoklat. Délután 3 órákor pedig vécsernye lesz.

A Szent István templomban (karmeliták):

Nagypénteken: Reggel 9 órákor passió gyászszertartások, keresztimádás, az oltári szentség kitétele a szent sirban. A szent sir remekül lesz felékesítve özv. Soka Istvánné által készült virágokkal, amely díszítéshez Zombor város jószívi hívei anyagi segéllyel hozzájárultak. Délután 5 órákor lamentáció. G. G. Lickl Op. 79. Lectió. I-ma F.-dur énekl: dr. Ferencsik Lajos, harmóniumon kíséri Tomesányi A. Lectió. II-da E.-dur énekl: Szigethy István, harmóniumon kíséri Blumenthal K. G. E. Stehle Op. 42. III-ia férfi kar. Este fél 8 órákor az oltári szentség eltétele a szent sirból.

Nagyszombaton: 8 órákor tűzszentelés és a többi szertartások, ünnepélyes mise. Ételek szentelése. Este 4 órákor ünnepélyes feltámadási körmenet. Te Deum. Regina coeli, Tantum ergo genitori. Férfi- kar. Énekl a polgári kaszinó-egyesületi dalárda Marschall Béla karmester vezetése mellett.

Husvét vasárnap: 5 órákor nagymise bunyevác énekekkel. Ételek szentelése. Fél 10 órákor magyar szent beszéd. 10 órákor ünnepélyes nagymise magyar népénekekkel. Délután 5 órákor bunyevác szent beszéd, ünnepélyes litánia.

Husvét hétfőn: Délután 5 órákor német szent beszéd, pápai áldás, ünnepélyes litánia.

Személyi hir. Fernbach Károly Bácsmegeye és Zombor város főispánja több közérdekű ügynek mielőbbi megvalósítása érdekében pár napra Budapestre utazott. A főispán előreláthatólag csak a husvétünnep után jön vissza Zomborba.

Kinevezés. Jablonszky Aladárnak vármegyei aljegyzővé történt megválasztása következtében megüresedett közigazgatási gyakornoki állásra Fernbach Károly főispán dr. Szabó Gyula tb. szolgabíró, az apatini szolgabírói hivatalnál való meghagyása mellett kinevezte.

Helyettesítés. Az ifj. Szutrély Lipót bácsalmási járási főszolgabíró nyugdíjazása következtében ideiglenesen megüresedett főszolgabírói állásra Fernbach Károly főispán Horváth Dezső szablyai szolgabíró tiszteletbeli főszolgabíróvá való kinevezése mellett 1907. évi április hó 1-től helyettesítette.

Áthelyezés. Fernbach Károly főispán Werner Hugó újvidéki tb. szolgabíró, közigazgatási gyakornokot az ideiglenesen megüresedett szablyai szolgabírói állásra április hó 1-től további rendelkezésig helyettesítette.

Kinevezés. A zombori pénzügyigazgató Hermecz Istvánt a titeli adóhivatalhoz díjas gyakornokká nevezte ki.

Jókai Mórról.

Vetített képeket szándékozom adni minden szerszám nélkül, vetített képeket egy nagy írónk életéből és működéséből, kinek fejlődési menetében nemcsak az irodalmi új Magyarország benne van, hanem aki a politikai és szociális új Magyarországot is létesülni látta. A nagy közönség, de a kritika is Jókai-ban, különösen ma már kifejlődött befejezett fogalmat lát, melynek alkotórészei egy kétszázötvenes könyvtár, halbatatlan írói dícsőség a hazában és a külföldön, no meg talán még a legnagyobb magyar regényíró címe. Megfeledekezünk arról, hogy a végeredmény tényezőit kellene figyelembe venni, a következtetés alaptételeit mellőzzük. Pedig Jókai életében az egész modern magyar irodalom fejlődési menetét kísérhetjük végig. Első neveltetése még a régi táblabíró világ utolsó, de fényes korába esik, későbbi tanulmányai már azokba az ifjúsági képzőtársaságokba vezet, hol az új Magyarország leendő fényes gárdája sorakozik, mint ifju látja a nagy márciust, nemzeti nagy dícsőségünk fényes expozícióját, férfikora annak a heroikus drámának katasztrófáját sinyli, aztán a költői és reális igazságszolgáltatás korát éli, mely nemes halottakat magasztal fel, nemtelen élőket sujt le. Kaleidoszkopszerűen változik, gazdagszik, ragyog az idők vén fája, a rab gölya felszabadul, a politikai és szociális kérdések nagy tömege a költészetet kedves játékká süllyeszti, a modern élet differenciált megnyilatkozásai komolyabb tartalmat adnak az irodalomnak — és mégis mindezek felett, mint az Ur szelleme a vizek felett, ragyog valami jóságos mosollyal a Jókai képe. Abból a mosolyból talán valami martyriumot is lehetne kiolvasni. Az élet vegyi konyhájában sok a maró essencia — még haló porában is nem esupán a szeretet rögei borítják a nagy író sírhantját — de ezek nélkül élete tán nem volna szerves egész, mert hisz minden igaz ember élete jól rosszul felépített dráma és a drámában mindig vannak akadályozó momentumok, melyek nagy szenvedélyeket és eredményeket váltanak ki.

Mindezekről már korán elmélkedhetett egy ábrándos fiú, a régi Komáromban. Ismerik ugye e mindkettőt annak a kis fiúnak, a későbbi nagy Jókainak leírásából. A régi, nagy Komáromot ott az Arany ember lapjairól, a kis fiút pedig abból a naiv szépséggel tündöklő rajzból, mely a kis fiúnak első útját az iskolába festi. Az a régi nagy Komárom tényleg arany embereket termelt, az a kis fiú pedig ugyanoly félnépszerűséggel lépett az élet iskolájába és ugyancsak ott is első eminens lett, talán egyedül a magaviselet rovatában írának be némelyek valami nem eminens osztályzatot. Híres város volt akkor a Dunántúl Komárom. Azok a leírások az Arany emberben mind reális alappal bírnak. Jólét, uri mód, virágzó kereskedelem és fejlett szellemi élet. Színház évenként, sőt a „Komáromi Kalendárium“ szép és fényűző kiadójánál Weinmüller Franciskánál, aki már akkor Párisból hozatta ruháit sőt keztyűit, még irodalmi zsurok is voltak, melyeknek főszereplője a híres Czuczor Gergely volt. Az akkori (1838.) komáromi kaszinó 1090 váltó forintot fordított könyvre és hírlapra.

Ime ily környezetben nő fel „Móric kisasszony“, amint a komáromiak a fiút hitták anyja vezetése mellett, kit jó földieit pedig „Jókainé uramnak nevezgettek. Miért? Annak megfajtását a hallgatóságra bízom. Mihamar

híres u. n. csodagyerek, kinek egy versét a komáromi Toth Lőrinc 1834. jul. 16. án a Társalkodóban is kiadott, pedig akkor szerzője alig volt 10 éves. Csak a viselkedése nem felel meg hírének, oly csendes félénk gyermek, hogy a professzora sem tartotta sokra, mert egyszer sem volt felírva a verekedők sorában. Beteges, halvány, nyulánk alak, ki még a pápai kollegiumban sem zavart eleinte sok vizet. Csak az ifjúsági képzőtársaság emelte ki ebből a magányából. Ha valaki sejtette volna, kik ülnek ott abban a képzőtársaságban. Az új Magyarország költői és politikai életének nem egy kiváló alakja szorong azokban a szűk padokban. Van ott hátul valami esontos arcu, hosszú nyaku ifju, névszerint Petrovics Sándor, akit már akkor is kikezdett az élet vihára, mellette egy nagyhatalmu miniszter (persze csak in nucleo) Kerkápoly Károly, meg egy nagyhatalmu ur Kozma Sándor és a festő Orly is.

Nemzeti történelmünk hírneves nagy alakjai ott a pápai önképzőkörben küzdik első szellemi harcukat. Az irodalom közelebb hozza őket egymáshoz, bár itt még nem fejlődött ki az a legendás barátság Petőfi és Jókai közt. Egyéniségük nagyon is elütő volt. Jókai leányos szelidségét bizony olykor bántotta annak a vagabundus diáknak nyersesége, az exszinész és obsitos katona vedlett szürke köpenyével és viharvert katonasapkával. Csak Kecskemét levegője hozta őket közelebb. Ez a színmagyar város, mint Jókai maga vallja, teszi őt íróvá, testben lélekben itt frissült fel és erősödött meg. A félénk ifju itt lesz a diákság vezető alakja, itt ismeri meg a magyar földet és népét, és itt éri az Akadémia pálmája a „Zsidó fiú“ szerzőjét.

És most irányítsuk újra az irodalomtörténetet vetítő sugarát e tartzokodásra, oly érdekes képet nyerünk, mely minden fénynél világosabban beszél. A „Zsidó fiú“ című dráma kész, csak letisztításra vár. Jókai nem tudja kire bízni lemásoltatását, amikor tél közepén megnyílik ajtaja és valami hosszú alak lép be azon, vékony köpenyében majd megveszi a kegyetlen hideg. Petrovics illetve Petőfi Sándor — a haza leendő nagy költője, akkor koploló segédszinész, színlapkihordó, kinek proporciója havonként 98 váltóforint. Az élet fergetege ekkor paskolta legkeményebben és mégis visszautasít mindenféle jutalmat a „Zsidó fiú“ letisztításáért, akit tavasszal újra meglep a vándorlás ösztöne. Csakhogy baj van. Vissza akarják tartani, de nem holmi szerető kezek — ilyen kevés nyúlt akkor feléje — hanem egy parasztasszony, kinél 10 váltóforintért kapott teljes ellátást, de kinek hat forintjával adása maradt és ki Petőfi hírhedt garderobjának diszdarabját, a zöld quakkert, akarta fizetés fejében visszatartani. Jókai ekkor a nagy Páriz Pápai szótárt kölesönözte Petőfinek és ez a hatalmas vaskos könyv maradt ott zálogba az apró forintok helyében. Ezek után ne csodáljuk azt a sokszor kétségbeesett hangot a Petőfi lirájában, hatalmasabb ütések alig mért a sors egy-egy geniere, mint vér tanu költőnkre.

(Folyt. köv.)

Művészet — Irodalom.

A polgári perjog tankönyve.

(Magyar polgári törvénykezési rendtartás.) Irta dr. Falcsik Dezső, kir. akad. jogtanár. — Budapest. 1907. Politzer-féle könyvkiadó-vállalat. — E cím alatt hagyta el a sajtót a napokban egy munka, mely különösen a szí-

gorló és államvizsgálatra készülő jogászok számára iratott s mindazt magában foglalja, amit elméleti vagy gyakorlati jogi vizsgálatokon a jelöltek tudnia kell. A jelöltek tehát, kik tankönyv hiányában eddigelé törvényszövegre, rendszer nélküli kommentárookra és silány kompendiumokra voltak utalva, örömmel üdvözölhetik ezt a gondosan s világosan megírt könyvet, mely nemcsak a jelen perrendtartásába vezeti be őket, hanem egyszersmind előkészíti tervezett új perrendtartásunk alapos megértését is. A gyakorlati jogászokra is fontos mű ára 8 korona s bármely könyvkereskedésben megszerezhető.

Szerkesztői üzenetek.

W. D. Értesülésként szerint a helyettesítés már megtörtént, így a beküldött hirt nem közölhetjük.

HIRDETÉSEK.

Eladó birtok.

Baranyamegyében 140 m. hold kitünő szántóföld egy tagban, elegendő új épülettel, **80,000 koronáért eladó.** Az átvételhez 20,000 korona szükséges, többi maradhat 10 évre 5% mellett. — Bővebbet **Müller Lajos** tulajdonosnál **Német-Boly.**

Legfinomabb

teáskanna védjeggyel ellátott

teakeverék

kapható: *—30

Weidinger S. és Zs.
és **Veszelinovits Péter** urak
kereskedéseiben **Zomborban.**

1848/1905. ad.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

A vármegye törvényhatósági bizottságának 32287. alisp. 1407. jkv. 1903. sz. a. készített jogérvényes szabályrendeletével, Bajmok községből alakított és ez ideig ideiglenesen betöltve volt V. kéményseprői kerületre pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1884. évi XVII. t. c. 4. §-ában előírt képesítést, nemkülönben rovatlan, józan előéletét igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi április hó 10-ig** terjesszék be. A később érkező vagy kellően fel nem szerelt kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Bácsalmás, 1907. március 18-án.

Szutrély Lipót,

főszolgabíró.

ülők jogászok szá-
ban foglalja, amit
vizsgálatokon a
tebát, kik tan-
örvényszövegre,
okra és silány
örömmel üd-
ilágosan megírt
perrendtartá
yszersmind elő-
rtásunk alapos
szokra is fontos
nykereskedés-

etek.
helyettesítés már
közölhetjük.

EK.

ptok.

D m. hold
n, elegendő
ronáért
000 korona
10 évre 5%
er Lajos
y.

mabb
gygyel ellátott
erék
tó: *—30
Zs.
er urak
borban.

MÉNY.

gi bizott-
kv. 1903.
abályren-
akított és
volt V.
atot hir-
hajtókat,
e. §-ában
rovatlan,
ányokkal
f. évi
be. A
fel nem
vétetni

18-án.
pót,

529. szám. 1907.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1907. évi 1109. számú végzése következtében dr. Bruck Jenő zombori ügyvéd által képviselt Löbl Jakab ósziváci lakos javára Raits Voin ósziváci lakos ellen 1081 kor. 80 nl. s járu lékai erejéig 1907 évi március hó 2-án fogatatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2220 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: kocsis és lovak nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró ság 1907 évi V. 184/2 számú végzése folytán 1081 kor 80 fl. tőkekövetelés, ennek 1907 évi január hó 2. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 193 koronában bíróilag már megállapított költségek erejéig Ószivácson adós lakásán leendő eszközzésére 1907. évi április hó 5-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Zomborban, 1907. március hó 19-én.

Styrum Mór,
kir. bír. végrehajtó.

766. szám.

kig. 1907.

Pályázati hirdetemény

A Nádajka községben ujonnan rendszeresített és évi 800 korona fizetéssel egybekötött irnok-kézbesítői állásra pályázatot hirdetek és felhívom pályázni öhajítókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi április hó 10-éig** nyujtsák be.

Zsablyán, 1907. március hó 13-án.

Trenka,
th. szolgabíró.

88-2-2

Irnok végrehajtót keresek folyó évi április hó 1-ével 800 kor. évi fizetéssel és esetleges szabad lakás élvezetével. Feltételek: szláv nyelvben való jártasság, jó írás és megbízhatóság.

Beválás esetén az illető megválasztását biztosítom.

Jelentkezni lehet alulírott nál.

Sztrilich Jenő,
községi jegyző Szondon.

Pályázati hirdetemény.

Felsőskabol községében lemondás folytán megüresedett községi rendőri állásra ezennel pályázatot hirdetek. Évi fizetése 480 korona havi utólagos részletekben.

Ruházatot és felszerelést a község adja. Szabályszerű kérvények **f. évi április hó 10-ig** terjesztendők be.

Felsőskabol, 1907. március 18-án.

Szaghmeiszter János,
jegyző.

2-2

II.
15-1907.

Kihirdetés.

Kihirdetem, hogy a következő két házasság egymással házasságot szándékozik kötni, u. m.:

	Vőlegény	Menyasszony
Családi és utóneve és esetleg egyéb közelebbi megjelölése	Eberhardt Miklós	Denzinger Katalin
Családi állapota	nőtlen	hajadon
Állása (foglalkozása)	asztalos segéd	
Vallása	róm. kath.	róm. kath.
Életkora és születési helye	1882. okt. 2. Órszállás	1888. nov. 17. Vukovár
Lakhelye	Órszállás (Budapest)	Vukovár
Szüleinek családi és utóneve	Eberhardt József Lang Julianna	Denzinger György Kugler Katalin

Felhívom mindazokat, akiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt nálam közvetlenül vagy a kifüggesztési hely községi előljárósága (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentsek be. Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni, u. m.: Órszálláson, Budapesten és a „Bácska“ c. lapban

Kelt Órszálláson, 1907. március hó 23-án.

Antunits József,
anyakönyvvezető-helyettes.

475. sz. kig. 1907.

Árlejtési hirdetemény.

Szilbács község képviselőtestületének 1907. évi március hó 6-án tartott közgyűlésében 6/kgy. 1907. szám alatt hozott határozata folytán az ujonnan felépítendő községi bikaistálló építésének vállalkozás útjánai biztosítása végett 1907. évi április hó 4-én délelőtt 8 órakor Szilbács község-házánál szóbeli árlejtés fog tartatni.

Az építési költségek 9968 korona 67 fillérben vannak előirányozva. A tervek, előmérés, költségvetés, valamint az építési feltételek az árlejtés határnapjáig Szilbács község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Vállalkozni szándékozó az árlejtés megkezdése előtt az előirányzott építési költség után számítandó 10% bánatpénzt a községi előljáróság kezeihez lefizetni köteles.

Szilbács, 1907. évi március hó 22-én.

ZARÁNDY ZOLTÁN,
jegyző

BAROCSANIN LÁZÁR,
h. bíró.

Részletfizetésre!

Részletfizetésre!

A nagyérdemű közönség b. tudomására adom, hogy nagyobb forgalom elérése végett **villanyvilágítási berendezést, villanyos csillárokat**, amelyből óriási választék állandóan raktáron van, **leszállított árak és**

részletfizetés mellett is berendezem.

Kérem a nagyérdemű közönséget raktárom megtekintésére.

Költségvetéseket és terveket díjtalanul készítem.

Tisztelettel

TELTSCH GÁSPÁR,

hatóságilag engedélyezett villanyvilágítási vállalatja.

Részletfizetésre!

! Jótállás két év! !

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia. élősvény.

Bármily talajban gyorsan fejlődik, sűrű, nagy töviseivel embernek és bármily állatnak ellentáll, kitarthat 70-80 évig, nevelhető oly sűrűn, hogy apró csirke, malac stb. sem mehet át; ez a legolcsóbb örökké áthatlan kerítés. Felölye még az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredménnyel ültethető, mert a csemeték felásva jeges pincében tartatnak. Ezer darab 12 korona, rendszeren ültetve 50 méter kerítéshez elég. Nyomatott ültetési és kezelési képes utasítást minden rendeléshez adok. Akinek élőkerítés nem felel meg, szállíthatok **sodronyszövetet**, a legtekélyesebb gyártmányt, olcsón 100, 150 és 200 cm. széleset.

Szőlőlugas

minden háznak legszebb díszje, egy gyűjtemény 8 fajból 20 db, egy 2-300 fűrtöt terem.

Szőlőoltványok

táblas ültetések és hiányok pótlására, 60 legkiválóbb bor- és csemege-faj, szigorúan válogatott, tökéletes forradású és fajtisza, dúsgyökerű példányok.

89-3-2

Delaware

sima vessző, minden szál megtakad, csak az a legnemesebb faj, melyből én 18 év alatt 40 holdat ültettem, 35 hektot terem holdanként, bora édes, erős, oltani, permetezni nem kell, és kezeléséhez semmi tudomány sem kell, ezért ellensége sok tudományos szőlőintéző.

Bővebb leírást és képes árjegyzéket tanulságos tartalommal és mindenhez teljes tájékoztatóval ingyen és bérmentve küld:

NAGY GÁBOR

szőlőnagybirtokos, **NAGY-KÁGYA.**

Levelezés minden nyelven.

517. szám 1907.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1907. évi 668. és 666. számú végzéseit következében dr. Deak Béla kulai ügyvéd által képviselt idb Kuhn János ujsziváci lakos javára Keck Károly és neje ösziváci lakosok ellen 4000 kor. és járulékaik erejéig 1907. évi január hó 16-án fogantatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felültoglalt és 3186 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: üzleti árak, butorneműek, keest és csöves kukorica nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-bíróság 1907. évi V. 102/2. sz. végzése folytán 4000 korona tökekövetelés, ennek 1906. évi december 30-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 117 kor. 80 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Ösziváccon adások lakásán leendő eszközzésére 1907. évi április hó 6-ik napjának délelőtti 9 órája határidőnül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1907. évi március hó 18. án.

Styrum Mor,
kir. bír. végrehajtó.

Eladó

4 db — teljesen új — egyenként
12 m. hosszú, 2 m. széles, 2 1/4 m. magas

kukoricagóré.

Venni szándékozókknak bővebb felvilágosítást ad: 3-2

Szauter Mihály, hentes.

Apatin, Szunyog-utca.

GÖSZI PÁL

cementáru gyára Zombor Thököly-ut 18. (az udvarban).

Ajánlja saját gyártmányu és 420 atmoszfera nyomással készült **cementlapjait** a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig folyosók, konyhák, fürdőszobák, tem-
plomok, kapualjak beburkolására.

Beocsini cementgyári Unio részvénytárs. Seidner Bernát és Fia Lalasinei mészgyárak képviselte és raktára.

Elárusítás kicsinyben és nagyban.

Cimre ügyelni kérem.

30-1

NE HIGYJE EL, HANEM GYŐZŐDJÉK MEG RÓLA,

hogyan van cég, ahol hihetetlenül olcsón, (értsd: nem a minőség rovására olcsón) vásárolhat és zárolhat: első minőségű, selyemszitaszövetet, keveretlen tiszta gépkendő olajat, henger- és motorolajat, „Uszó” kocsikenőcsőt, surlódásmentesítő tömítő anyagokat, szerelvényeket, malomszerszámokat, eszközöket vasrészeket, modern közlőműveket és szijákat.

Ez a cég: *

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA műszaki iroda és raktár.
BUDAPEST, V. ker., Váci-körút 26. szám. **GÉPSZÍJGYÁR.**

Kitüntetések:

Arad
Budapest
Bécs
Belgrád
Lovrin
Nagybecskerek
Nagyvárad
Pozsony
Panesova
Szófia
Szatmár
Szabadka
Temesvár
Veszprém
Zenta

Magyar állami nagy aranyérem.

Faj tojások!

Fehér orpington

és

Sárga orpington

fajtisza angol importált tyukok tojásai kaphatók **állami nagy aranyéremmel** és számos I. és legnagyobb díjjal kitüntetett fajbaromfi gazdaságban

REITTER OSZKAR

főkapitánynál

12-9

NAGYBECSKEREKEN,

darabja 70 fillér.

Rázásmentes kipróbált biztos csomagolás **ingyenes.**
Előjegyzések már most elfogadtatnak.

Őszi szállításra nagytestű **emdeni libák, pekingi kacsák, fehér orpingtonok, sárga orpingtonok** előjegyezhetőek.